

**Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om
ändring av 4 § lagen om statsgarantier för vissa näringsgrenar**

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att lagen om statsgarantier för vissa näringsgrenar skall ändras så att garantifullmakten höjs från 3 000 miljoner mark till 5 000 miljoner mark. Samtidigt föreslås det att en teknisk ändring gällande

beräkningen av kredit i utländsk valuta skall göras i lagen.

Den ändrade lagen är avsedd att träda i kraft så snart den har antagits och blivit fastställd.

MOTIVERING

1. Nuläget

Med stöd av lagen om statsgarantier för vissa näringsgrenar (375/63) kan Statsgaranti-centralen bevilja statsgarantier som säkerhet för krediter som beviljats för utvecklande, utvidgning och grundande av företag samt förbättrande av företags verksamhetsbetingelser inom näringsgrenarna medelstor industri och småindustri, arbetsrörelse, turistbranschen, pålstdjursuppfödning, fiskodling, trädgårdsodling och torvproduktion. Garantierna utgör säkerhet för krediter som huvudsakligen används för investeringar, finansiering av driftskapital, företagsköp samt produktutveckling och marknadsföring. Kreditgivaren kan vara en bank, ett försäkringsbolag eller ett specialkreditinstitut med undantag av Kera Ab.

Lagen ändrades genom en lag som trädde i kraft den 8 april 1992 (293/92) bl.a. så att Statsgaranti-centralen kan bevilja statsgarantier utöver åt små och medelstora företag (smföretag) också åt storföretag som säkerhet för inhemska leveranskrediter (KR-kredit). Med KR-krediter kan sådana inhemska leveranser av kapitalvaror och tjänster i anslutning till dessa finansieras som inom den internationella handeln allmänt finansieras med krediter på minst två år, såsom till exempel stora företags apparatur-, byggnads- och delleveranser som dessa har beställt av inhemska leverantörer. KR-krediter beviljas för närvarande utom av

bankerna också av Finlands Exportkredit Ab. Målet med lagändringen var att underlätta företagens tillgång till lånemedel och problemen med säkerheter i fråga om dessa. Samtidigt ville man stärka de inhemska företagens ställning då dessa konkurrerar med utländska företag om större inhemska apparaturleveranser.

De projekt som finansieras med KR-kredit är ofta synnerligen stora och säkerhetsarrangemangen för krediterna är i vissa fall invecklade. Exempelvis Finlands Exportkredit Ab har haft en riktgivande nedre gräns om tio miljoner mark för köpesumman i ett leveransavtal eller ett projekt som skall finansieras. Finlands Exportkredit Ab godkänner som säkerhet för KR-krediter främst en bankborgen eller en garanti som Statsgaranti-centralen har beviljat. Dessutom har som säkerhet för KR-krediter använts företags- och fastighetsinteckningar. Värdet av företagets fasta och lösa egendom och samtidigt dessas säkerhetsvärde för finansören har sjunkit. Samtidigt har bankernas möjligheter att bevilja bankborgen förutom åt små och medelstora företag också åt storföretag minskat till följd av bankernas ökande kreditförluster. Därför har det föreslagits för Statsgaranti-centralen att den skulle ge garantier för betydande inhemska projekt. Sålunda kan man uppskatta att betydelsen av de garantier som garanticentralen beviljat som säkerhet för KR-krediter ökar i framtiden.

Med hjälp av garantier för inhemska leve-
ranskrediter kan man vid behov på ett bety-
dande sätt påverka genomförandet av stora
investeringar. Fastän det ovan presenterade
arrangemanget i första hand inriktas på finan-
sieringen av stora företag, kan man med hjälp
av det indirekt stöda små och medelstora
företags verksamhet som underleverantörer
som konkurrerar med importen samt som
komponenttillverkare för fabriks- och apparat-
ranskaffningar.

I samband med den ovan nämnda lagänd-
ringen höjdes också garantifullmakten i lagen
från 1 000 miljoner mark till 3 000 miljoner
mark. Motiveringen till höjningen av garanti-
fullmakten var att beviljandet av de nya garan-
tier som lagförslaget medförde på detta sätt
möjliggjordes. Dessutom var en övergång till
industrigarantier enligt denna lag vid beviljan-
det av garantier för kortfristiga driftskapital-
krediter för sm-företagens export ändamåls-
enlig med tanke på garanticentralens riskkontroll.
Med stöd av lagen beviljade garantier och
bindande garantianbud var vid utgången av
1991 i kraft till ett belopp av 608 miljoner
mark. Under 1992 har industrigarantier t.o.m.
den 30 september beviljats för ca 400 miljoner
mark och dessutom har garantiansökningar
anhängiggjorts för ca 204 miljoner mark. Gar-
antiersättningar betalades 1991 ut för ca 64
miljoner mark och fram till utgången av
september 1992 har ersättningar betalats för ca
88,5 miljoner mark.

Enligt 4 § gällande lag beräknas garantifull-
makten då beloppet ges i utländsk kredit enligt
Finlands Banks säljkurs för respektive valuta
vid den tidpunkt då garantin beviljas.

2. De föreslagna ändringarna

Den gällande totala garantifullmakten för
industrigarantier och garantier för KR-krediter
som beviljas små och medelstora företag är tre
miljarder mark. Av detta belopp är ca en
miljard i bruk beviljad som industrigarantier
och garantianbud för sm-företag.

Till följd av bankernas försvagade kreditgiv-
nings- och risktagningsförmåga bör möjlighe-
terna att bevilja statsgarantier för inhemska
investeringar utökas. Fastän Statsgarantice-
ntralen hittills inte har beviljat garantier för
storföretags KR-krediter, borde garantice-
ntralen trots allt vid behov ha tillräcklig beredskap

att bevilja garantier också för omfattande
inhemska investeringar, då de projekt som
föreslagits för garanticentralen beaktas. Detta
skulle förbättra de inhemska leveransernas
konkurrenskraft och underlätta inledandet av
investeringarna.

Riksdagens ekonomiutskott konstaterade i
sitt betänkande över den nämnda lagändringen
(Ekonomiutsk.bet. 4/1992) att det anser det
viktigt att de små och medelstora företagens
andel av finansieringen inte blir lidande av att
lagen utvidgas till att omfatta också större
företag. För att den garantiverksamhet som
gäller små och medelstora företags finansiering
skall kunna fortgå i sin nuvarande form och de
inhemska anskaffningarnas andel i storprojekt
skall kunna ökas, föreslås det att den garanti-
fullmakt som ingår i lagens 4 § skall höjas från
nuvarande 3 000 miljoner mark till 5 000 mil-
joner mark. Enligt paragrafens 2 mom. måste
Statsgaranticeutralen få handels- och industri-
ministeriets samtycke till att garanti får beviljas
för i 1 § 4 mom. avsedd finansieringskredit för
ett storföretags inhemska leverans, då beloppet
av en sådan kredit överskrider 200 miljoner
mark.

Den föreslagna ändringen skulle garantera
de små och medelstora företagen tillgång till
garantier också i en situation där storföreta-
gens inhemska anskaffningars andel, som an-
vändare av KR-krediter, ökade relativt sett i
betydande grad i Statsgaranticeutralens garan-
tistock.

Finlands Bank har meddelat att den i stället
för köp- och säljkurser för valutor från den 18
september 1992 noterar endast deras medelkur-
ser. Av detta skäl föreslås det att 4 § också
ändras så att beloppet utländsk kredit beräknas
enligt Finlands Banks medelkurs vid den tid-
punkt då garantin beviljas.

3. Beredningen av propositionen

Den föreslagna höjningen av garantifullmak-
ten ingår i det ställningstagande som regeringen
avgav den 1 oktober 1992 om ett sysselsätt-
nings- och industripolitiskt program på lång
och medellång sikt. Propositionen har beretts
som tjänsteuppdrag vid handels- och industri-
ministeriet i samarbete med Statsgarantice-
ntralen.

4. Propositionens ekonomiska och organisatoriska verkningar

Den föreslagna höjningen av garantifullmakten beräknas inte ha några mera betydande ekonomiska eller organisatoriska verkningar på Statsgaranticentralens verksamhet. Ändringen medför inte heller behov att utöka personalen.

Statsgaranticentralen skall enligt 4 § 1 mom. lagen om Statsgaranticentralen (111/89) i sin verksamhet se till att dess utgifter på lång sikt kan täckas med inkomsterna av verksamheten. Enligt motiveringarna till moment 32.50.61 (överföringar till statsgarantifonden och exportgarantiersättningar) i andra tilläggsbudgeten till statsbudgeten för 1992 kan Statsgaranticentralens ersättningar med avvikelse från ovan nämnda princip om företagsekonomisk lönsamhet höjas i förhållande till borgensansvaren genom att kriterierna för beviljande av industrigarantier luckras upp. Detta kan enligt motiveringarna åsamka extra överföringar om

sammanlagt högst 150 miljoner mark i statsbudgeten för 1993—1995.

Förhöjningen av garantifullmakten föranleder inga ändringar i beviljningskriterierna för garanticentralens garantier, vilket gör att garantiersättningarnas belopp som en följd av den föreslagna förhöjningen relativt sett bedöms kvarstå på en nivå som motsvarar den tidigare. De eventuella garantiersättningarnas belopp är det dock omöjligt att uppskatta på förhand.

5. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft så snart den har antagits och blivit stadfäst. Finlands Banks medelkurs enligt 4 § föreslås bli tillämpad från den 18 september 1992.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av 4 § lagen om statsgarantier för vissa näringsgrenar

I enlighet med Riksdagens beslut

ändras 4 § i lagen den 4 juli 1963 om statsgarantier för vissa näringsgrenar (375/63), sådan den lyder i lag av den 3 april 1992 (293/92), som följer:

4 §

Garantikrediter och ansvarsförbindelser får samtidigt vara i kraft till ett sammanlagt belopp av högst 5 000 miljoner mark, med undantag för räntor och andra betalningar som eventuellt skall erläggas utöver kapitalet. Beloppet utländsk kredit beräknas enligt Finlands Banks medelkurs för respektive valuta vid den tidpunkt då garantin beviljas. Kursen för valuta som varaktigt saknas i Finlands Banks kurslista beräknas enligt denna valutas gängse

internationella kurs i någon valuta som noteras av Finlands Bank vid den tidpunkt då garantin beviljas.

För beviljandet av statsgaranti för en kredit som avses i 1 § 4 mom. måste handels- och industriministeriets samtycke erhållas, om kreditbeloppet överskrider 200 miljoner mark.

Denna lag träder i kraft den 199 .
Finlands Banks medelkurs enligt 4 § tillämpas från den 18 september 1992.

Helsingfors den 23 oktober 1992

Republikens President
MAUNO KOIVISTO

Handels- och industriminister Pekka Tuomisto

Lag

om ändring av 4 § lagen om statsgarantier för vissa näringsgrenar

I enlighet med Riksdagens Beslut

ändras 4 § i lagen den 4 juli 1963 om statsgarantier för vissa näringsgrenar (375/63), sådan den lyder i lag av den 3 april 1992 (293/92), ssom följer:

Gällande lydelse

4 §

Garantikrediter och ansvarsförbindelser får samtidigt vara i kraft till ett sammanlagt belopp av högst 3 000 miljoner mark, med undantag för räntor och andra betalningar som eventuellt skall erläggas utöver kapitalet. Beloppet utländsk kredit beräknas enligt Finlands Banks *säljkurs* för respektive valuta vid den tidpunkt då garantin beviljas. Kursen för valuta som varaktigt saknas i Finlands Banks kurslista beräknas enligt denna valutas gängse internationella kurs i någon valuta som noteras av Finlands Bank vid den tidpunkt då garantin beviljas.

Föreslagen lydelse

4 §

Garantikrediter och ansvarsförbindelser får samtidigt vara i kraft till ett sammanlagt belopp av högst 5 000 miljoner mark, med undantag för räntor och andra betalningar som eventuellt skall erläggas utöver kapitalet. Beloppet utländsk kredit beräknas enligt Finlands Banks *medelkurs* för respektive valuta vid den tidpunkt då garantin beviljas. Kursen för valuta som varaktigt saknas i Finlands Banks kurslista beräknas enligt denna valutas gängse internationella kurs i någon valuta som noteras av Finlands Bank vid den tidpunkt då garantin beviljas.

För beviljandet av statsgaranti för en kredit som avses i 1 § 4 mom. måste handels- och industriministeriets samtycke erhållas, om kreditbeloppet överskrider 200 miljoner mark.